

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ **privind gestionarea combustibilului nuclear uzat** **și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală**

În temeiul art.107 din Constituție și al art.1 pct.V poz.5 din Legea nr.680/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță:

CAPITOLUL I **Dispoziții generale**

Art.1 - Gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală, se desfășoară cu respectarea standardelor și a normelor naționale de securitate nucleară, de protecție a personalului expus profesional, a populației, a mediului, a proprietății, precum și a acordurilor internaționale la care România este parte.

Art.2 - Obiectul prezentei ordonanțe îl constituie reglementările privind repartizarea responsabilităților pentru gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive precum și depozitarea finală a acestora, în condiții care să asigure protecția populației, mediului și a proprietății, în prezent și viitor, fără a compromite nevoile și aspirațiile generațiilor viitoare; stabilirea surselor financiare destinate susținerii și realizării activităților privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive generate,

inclusiv cele privind depozitarea finală a acestora, pe durata de viață utilă a instalațiilor nucleare, inclusiv în perioada dezafectării acestora.

Art.3 - (1) Prevederile prezentei ordonanțe se aplică pentru depozitarea finală și gestionarea în siguranță atât a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive rezultate din operarea reactorilor nucleari de putere și de cercetare, cât și a deșeurilor radioactive rezultate din aplicațiile tehnicilor și tehnologiilor nucleare în industrie, medicină, agricultură și în alte domenii de interes socio-economic, inclusiv cele rezultate din dezafectarea instalațiilor nucleare.

(2) Prezenta ordonanță nu se aplică deșeurilor care conțin prin natura lor doar materiale radioactive naturale și nu provin din ciclul combustibilului nuclear, cu excepția cazului în care acestea nu constituie o sursă închisă, sau sunt declarate de către titularii de autorizație drept deșeuri radioactive.

Art.4 - La baza gestionării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală, stau următoarele principii generale:

- a) principiul utilizării numai a proceselor și metodelor de gestionare a deșeurilor radioactive care nu pun în pericol sănătatea populației și calitatea mediului;
- b) principiul "generatorul de deșeuri radioactive plătește";
- c) principiul responsabilității generatorului de deșeuri radioactive;
- d) principiul utilizării celor mai bune tehnici disponibile, fără antrenarea unor costuri excesive.

Art.5 - În sensul prezentei ordonanțe expresiile și termenii folosiți au următoarele semnificații:

- a) **titular de autorizație** - orice persoană juridică, de drept public sau privat, care desfășoară activități nucleare în baza unei evaluări de securitate nucleară și control;
- b) **activitate nucleară** – orice practică umană care introduce surse sau căi de expunere suplimentare, extinde expunerea la un număr mai mare de persoane sau modifică rețeaua de căi de expunere, plecând de la sursele existente, măbind astfel expunerea sau posibilitatea persoanelor sau numărul de persoane expuse;
- c) **gestionarea combustibilului nuclear uzat** - toate activitățile legate de manipularea combustibilului, inclusiv controlul efluenților rezultați, stocarea intermediară și/sau depozitarea finală;
- d) **gestionarea deșeurilor radioactive** - toate activitățile, inclusiv cele de dezafectare, legate de manipularea deșeurilor, inclusiv controlul efluenților rezultați, tratarea, stocarea intermediară și/sau depozitarea finală;
- e) **ciclul de combustibil nuclear** – ansamblul de operațiuni care cuprinde extracția și prelucrarea minereurilor și îmbogățirea uraniului și toriului,

- fabricarea combustibilului nuclear, exploatarea reactorilor nucleari, retratarea combustibilului nuclear, dezafectarea, orice activitate de gospodărire a deșeurilor radioactive sau orice activitate de cercetare-dezvoltare asociată uneia dintre operațiunile sus menționate;
- f) **combustibil nuclear uzat** - combustibil nuclear iradiat, îndepărtat definitiv din zona activă a unui reactor;
 - g) **deșeuri radioactive** – acele materiale rezultate din activitățile nucleare, pentru care nu s-a prevăzut nici o întrebuințare, care conțin sau sunt contaminate cu radionuclizi în concentrații superioare limitelor de exceptare;
 - h) **controlul efluenților** - eliberarea planificată și controlată în mediu, în limite autorizate, a materialelor radioactive lichide sau gazoase, provenite din instalații nucleare autorizate, inclusiv în timpul funcționării normale a instalațiilor;
 - i) **stocare intermediară** - păstrarea combustibilului nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație ce asigură izolarea, controlul și monitorizarea lor și în care acestea pot fi ulterior tratate și/sau depozitate;
 - j) **depozitare finală** înseamnă amplasarea definitivă a combustibilului nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive într-o instalație nucleară adecvată;
 - k) **instalație nucleară** – generator de radiație nucleară, instalația, aparatul sau dispozitivul care extrage, produce prelucrează sau conține materiale radioactive; instalația nucleară include și clădirile sau structurile aferente;
 - l) **surse** – emițător de radiații ionizante și orice material radioactiv;
 - m) **durată de viață utilă** - timpul în care instalația de gestionare a combustibilul nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive este folosită în scopul pentru care a fost proiectată; în cazul unei instalații de depozitare finală, înseamnă timpul calculat din momentul depozitării combustibilului nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive până la închiderea și sigilarea acesteia;
 - n) **închiderea unei instalații nucleare** - finalizarea tuturor operațiilor subsecvente stocării intermediare sau depozitării finale a combustibilului nuclear uzat sau a deșeurilor radioactive;
 - o) **dezafectare** - toate etapele care conduc la scoaterea definitivă din funcțiune a unei instalații nucleare, alta decât instalația de depozitare finală. Aceste etape cuprind și procesele de decontaminare și demontare a instalației;
 - p) **generator de deșeuri radioactive** - orice persoană juridică, de drept public sau privat, care desfășoară activități din care rezultă deșeuri radioactive.

CAPITOLUL II

Gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală

Art.6 - Titularii de autorizație au obligația de a gestiona combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive generate, în vederea depozitării finale a acestora pe toată durata de viață utilă a instalațiilor nucleare, inclusiv în timpul dezafectării acestora.

Art.7 - Coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive generate de titularii de autorizații nucleare, precum și depozitarea finală a acestora, se face în baza Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală, și dezafectarea instalațiilor nucleare, denumită în continuare Strategie națională.

Art.8 - Coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, generate de titularii de autorizații nucleare, precum și depozitarea finală a acestora se face de autoritatea națională competentă în domeniu.

Art.9 - (1) Autoritatea națională competentă în domeniul coordonării, la nivel național, a procesului de gestionare în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală este Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive, denumită în continuare ANDRAD.

(2) ANDRAD este persoană juridică, în subordinea Ministerului Industriei și Resurselor, cu sediul în localitatea Mioveni, strada Câmpului, nr.1/Căsuța Poștală nr.78, municipiul Pitești, județul Argeș.

Art.10 - (1) Patrimoniul ANDRAD se constituie prin preluarea unei părți din patrimoniul Sucursalei de Cercetări Nucleare, din cadrul Regiei Autonome pentru Activități Nucleare, denumită în continuare RAAN, aflată sub autoritatea Ministerului Industriei și Resurselor.

(2) RAAN se va reorganiza prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Industriei și Resurselor.

(3) ANDRAD este condusă de un consiliu de administrație, al cărui președinte este numit prin ordin al ministrului industriei și resurselor.

Art.11 - ANDRAD își desfășoară activitatea pe baza Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Industriei și Resurselor.

Art.12 - ANDRAD are ca obiect de activitate coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare în siguranță atât a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, rezultate din operarea reactorilor nucleari de putere și/sau de cercetare, dezafectarea instalațiilor nucleare, cât și a deșeurilor radioactive provenite din aplicațiile tehnicilor și tehnologiilor nucleare în industrie, medicină, agricultură și în alte domenii de interes socio-economic, inclusiv depozitarea finală a acestora.

Art.13 - Bugetul de venituri și cheltuieli al ANDRAD se aprobă în condițiile legii.

Art.14 - (1) Cheltuielile curente și de capital ale ANDRAD se finanțează din veniturile constituite în conformitate cu art.17.

(2) În anul 2003 cheltuielile curente și de capital ale ANDRAD se finanțează conform alin.(1) și, în completare, din împrumuturi fără dobândă acordate conform Legii privind finanțele publice, nr.500/2002.

Art.15 - În vederea realizării obiectului său de activitate, ANDRAD are, în principal, următoarele atribuții:

- a) elaborează Strategia națională și o transmite, spre aprobare, Consiliului Național pentru Energie Nucleară;
- b) elaborează și transmite, spre aprobare, ministerului coordonator, în baza Strategiei naționale, Planul Anual de Activități, denumit în continuare PAA, și sursele de finanțare aferente privind coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală și dezafectarea instalațiilor nucleare;
- c) asigură constituirea și actualizarea anuală a unei baze de date naționale privind cantitățile, tipurile de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat, generate, inclusiv cele rezultate din dezafectarea instalațiilor nucleare;
- d) analizează datele relevante privind caracteristicile combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive rezultate din exploatarea instalațiilor nucleare;
- e) întocmește anual un inventar la nivel național privind cantitățile și tipurile de deșeuri radioactive și de combustibil nuclear uzat, generate, în vederea elaborării PAA;
- f) elaborează proceduri și norme tehnice pentru toate etapele gestionării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală și dezafectarea instalațiilor nucleare;
- g) coordonează elaborarea studiilor de fezabilitate și de amplasament, proiectarea, construcția, punerea în funcțiune și exploatarea depozitelor finale de combustibil nuclear uzat și deșeuri radioactive;

- h) coordonează toate etapele procesului de dezafectare a instalațiilor nucleare;
- i) asigură direct sau prin terți protecția fizică a depozitelor finale de combustibil nuclear uzat și deșeuri radioactive;
- j) colaborează cu autoritățile naționale cu competențe în domeniul nuclear;
- k) cooperează cu instituții similare din străinătate în vederea utilizării celor mai noi tehnologii privind depozitarea finală a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive.

Art.16 - Bugetul anual propriu de venituri și cheltuieli al ANDRAD cuprinde categoriile de cheltuieli necesare finanțării activităților cuprinse în PAA, precum și cele privind funcționarea agenției pentru îndeplinirea atribuțiilor.

Art.17 - Finanțarea activității ANDRAD este asigurată din veniturile constituite din:

- a) contribuții directe anuale ale titularilor de autorizație, stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Industriei și Resurselor;
- b) donații, sponsorizări, asistență financiară acordată de persoane fizice sau juridice, publice sau private, organizații internaționale;
- c) alte surse de finanțare, aprobate de Guvern, la propunerea Ministerului Industriei și Resurselor.

Art.18 - Veniturile constituite în conformitate cu art.17 sunt administrate de ANDRAD care propune anual sumele necesare pentru finanțarea activităților cuprinse în PAA, privind coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală și dezafectarea instalațiilor nucleare.

Art.19 - Excedentele anuale rezultate din execuția bugetului ANDRAD se reportează în anul următor și se utilizează în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL III

Responsabilitățile titularilor de autorizații nucleare

Art.20 - Titularii de autorizație vor raporta anual, până la data de 1 decembrie, la ANDRAD cantitățile și tipurile de combustibil nuclear uzat și de deșeuri radioactive, generate în anul în curs și cele prognozate a fi generate în

anul următor, în vederea actualizării bazei de date privind coordonarea, la nivel național, a procesului de gestionare a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea finală și dezafectarea instalațiilor nucleare.

Art.21 - Răspunderea directă pentru gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, în vederea depozitării finale a acestora, revine titularilor de autorizație, pe toată durata de viață utilă, inclusiv în timpul dezafectării instalațiilor nucleare.

Art.22 - Titularii de autorizație au obligația de a finanța activitățile proprii de colectare, sortare, tratare, condiționare, stocare intermediară și transport în vederea depozitării finale a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive generate din activitățile de exploatare, întreținere și reparații, inclusiv din dezafectarea instalațiilor nucleare.

Art.23 - Titularii de autorizație au obligația de a finanța activitățile proprii de cercetare-dezvoltare privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive.

Art.24 - Titularii de autorizație au obligația de a susține prin contribuții directe anuale, conform prevederilor art.17 lit.a), a căror cuantumuri sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art.25 - În cazul reorganizării titularului de autorizație, răspunderea pentru gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive revine noului titular de autorizație, care va prelua asupra sa și cheltuielile privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv cele pentru depozitarea finală, în anul curent.

Art.26 - În cazul declanșării procedurii de lichidare judiciară sau a imposibilității continuării activității de către titularul de autorizație, atribuțiile de gestionare a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive sunt exercitate de ANDRAD, până la stabilirea noului titular de autorizație.

Art.27 - Responsabilitățile pentru respectarea „Convenției comune asupra gospodăririi în siguranță a combustibilului uzat și asupra gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive”, ratificată prin Legea nr.105/1999, revin celor implicați în diferite etape ale gestionării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive în funcție de statutul juridic, de obiectul lor de activitate, de dotările și resursele umane de care dispun, conform reglementărilor în vigoare.

Art.28 - Importul combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive în scopul depozitării finale este interzis.

CAPITOLUL IV

Sanctiuni

Art.29 - Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează:

a) nerespectarea prevederilor art.6 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 150.000.000 lei la 300.000.000 lei;

b) nerespectarea prevederilor art.20 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50.000.000 lei la 150.000.000 lei;

c) nerespectarea prevederilor art.24 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 150.000.000 lei la 500.000.000 lei;

d) nerespectarea prevederilor art.28 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500.000.000 lei la 1.000.000.000 lei.

Art.30 - Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanți împuterniciți ai ANDRAD.

Art.31 - Contravențiilor prevăzute la art.29 li se aplică și dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art.32 - Combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate din cadrul programelor de cooperare și parteneriatele internaționale, la care România participă, vor fi gestionate, în cazul în care nu va fi convenit altfel prin acorduri speciale, de statul pe teritoriul căruia acestea sunt generate.

Art.33 - În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, Ministerul Industriei și Resurselor va prezenta Guvernului pentru aprobare proiectul de hotărâre privind Regulamentul de organizare și funcționare a ANDRAD și proiectul de hotărâre privind reorganizarea RAAN.

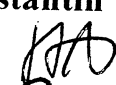
Art.34 - În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, Ministerul Industriei și Resurselor și Ministerul Educației și Cercetării vor prezenta Guvernului, pentru aprobare, proiectul de hotărâre privind stabilirea cuantumului contribuțiilor anuale directe ale titularilor de autorizație nucleară și a termenului de plată a acestora.

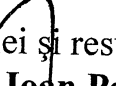

PRIM-MINISTRU
Adrian Năstase

Contrasemnează:

Ministru delegat la Ministerul Educației
și Cercetării pentru activitatea de cercetare
Șerban Constantin Valeca

Ministrul industriei și resurselor
Dan Ioan Popescu

Ministrul apelor și protecției mediului
Petru Lificiu

Ministrul finanțelor publice
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 30.01.2003
Nr. 11